

Azon épületek egyikének sikerült rajzát mutatjuk be ezuttal olvasóinknak, melyek a közönség figyelmét a legnagyobb mértékben nemcsak fölbresztették, hanem meg is érdemlik. S ez az aldunasoron az u. n. sóház-téren emelkedő „központi fővámhivatal palotája“, melyet a m. kincstár Ybl Miklós első rangu építészünk tervei szerint s vezetése alatt, a közlekedési miniszterium műszaki küldöttjeinek megfelelő felügyelete s ellenőrzése mellett épített.

Ez épület legnagyobb részének rendeltetése az leendő, hogy a Budapestre tartozó vámhivatalok, s az ezen vámkerületbe tartozó összes, külföldről érkező áruk részére megfelelő helyiségeket tartalmazzon, s csupán a mézáros-utca felé néző, homlokzati rész van más célra kijelölve, a mennyiben ott a kir. pénzügyi ügyészség fog elhelyeztetni. A hivatalhelyiségeken és ropant számú, tágas raktárakon kívül (melyek közé az üveggel fődött két udvar is számítandó) csupán négy lakásnak jutott hely az óriási épületben.

Hogy az épület méreteiről e lapok olvasói fogalmat nyerjenek, elég annyit mondanunk: hogy annak hossza 78 öl, szélessége pedig 28 öl, s így az egész 2184 négyzetölnyi térségen emelkedik, és költségei a 2 millió frtot bizonyára meg fogják haladni. Ez összeg egyébiránt nem is fog oly föltte magasnak látszani, ha meggondoljuk, hogy csupán a kőfaragó- és vas munka 700 ezer forinton felül kerül, s hogy az épület alapozása a Duna közelségénél fogva, a víz elleni teljes biztosítás tekintetéből a legjobb, de természetesen költséges módon eszközöltetett, a mennyiben az egész épület egy 4 láb 3 hüvelyk vastag beton-rétegre állítatott. (Béton: vizálló mész, homok, víz és apróra tört keménykődarabokból összegyűrt keverék, s aztán megkallózott tömeg, mely a vizálló mész természeténél fogva azon tulajdonsággal bír, hogy rövid időn s különösen víz vagy nedvesség behatása folytán vasszilárdságu anyaggá válik.) Az épület egyenletes üledése és vízmentessége ekkép teljesen biztosítva van.

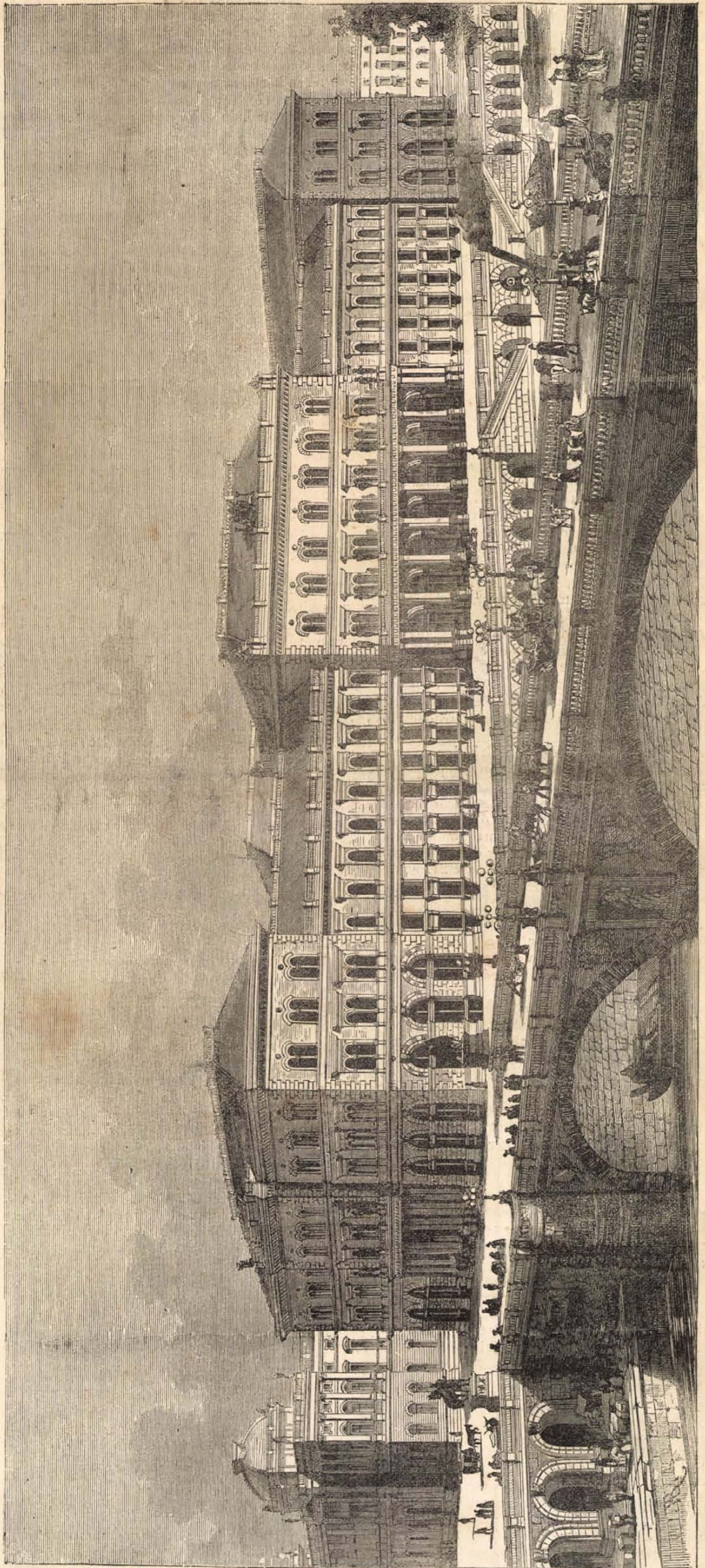
A mi a belső berendezést illeti, megjegyezhető még, hogy a raktárakba, alagokon keresztül, egyenesen a majdani rakpart alsó síkjáról is be lehetend jutni, vaspályák közvetítésével, s hogy ez alagnyílások — magas vizállás esetén — zsilipekkel lesznek elzárhatók; az épület hosszában pedig vasuti kocsik számára van alkalmas járó helyről gondoskodva úgy, hogy a pesti s budai indóházakat az u. n. táborig kórház táján építendő hid közvetítésével összekötő pályából, a Duna szabályozása s a pesti part ezen részének kibővítése után, egy mellékágot könnyű szerrel lehet majd a vámhivatalhoz vezetni, s ezzel az indóházaktól a vámhivatalig és onnan ismét vissza való szállítások nehézségei s költségei is csaknem teljesen el lesznek enyésztetve.

A kész tervek alapján s az Ybl nevéhez kötött bizalmunknál fogva, teljes joggal hiszszük állithatni: hogy az épület, művészeti tekintetben a legkövetelőbb igényeknek is teljes mértékben megfelelő. — A modern renaissance derült idomai legnemesebb alakjukban üdvözölnek itt bennünket, azon renaissance-éi, mely e stylnek barock és rokoko név alatt ismeretes fattyúágaitól teljesen különválva, a görög és római antique-ok tanulmányának alapján, hivatva van, korunkat jellemző építészeti styllé fejlődni.

A minden izében emlékszerű jelleggel bíró óriási épület, ha egyszer készen áll, s ha a közvetlenül eléje tervezett hid is megvalósuland, Pest ez egész részét ujjá fogja teremteni. A magán-építkezéseknek már eddig is jótékony lendületet adott a város e részén, s az építkezés haladásával, előreláthatólag, négyzetes arányban fog növekedni.

Kétségtelen, hogy a kormány ez építkezés által a hazai kereskedelem, de egyaránt Pest érdekeinek is nagy szolgálatot tett, s ennél fogva első sorba a kereskedő világ, de Pest lakosai részéről is elismerést érdemel!

Ney Béla.

A központi fővámhivatal épülete Pesten az aldunasoron. Ybl Miklós terve szerint. — (Schickelzenz Albert rajza után Reusscher Lajos.)